

ere blevne højnede, og der er bedre Adgang for Landarbejderen og hans Familie til at tjene Penge, end der har været før, navnlig paa Grund af den stærke Udvikling, der i Landbruget er foregaaet med Roedriften, og det er derfor paa min Egn meget almindeligt, at baade Mand og Hustru tjene Penge og have det ret hyggeligt i deres Hjem. Man ser ikke paa min Egn de virkelig elendige og fattige Boliger mere, som man har set før. Jeg tror derfor, at selv om vi alle kunne ønske, hvad jeg for mit Vedkommende ønsker, at alle skulle have saa lyse Kaar som muligt, at man, naar man vil gøre noget særligt for Landarbejderne, skal fæste sin Opmærksomhed paa at gøre noget for dem med Hensyn til Sygekasser og Alderdomsforsørgelse. Der er et Felt, hvor der endnu er en Del at gøre, navnlig med Hensyn til Alderdomsforsørgelsen, og det er jo ogsaa det, man er i Begreb med at arbejde paa her paa Rigsdagen. Jeg tror, at Udviklingen af sig selv gaar i den Retning, at Kaarene blive bedre og bedre, og jeg tror ikke, at Socialismen vil faa særlig Held til ude paa Landet at faa fat paa de flinke Landarbejdere. Jeg tror det ikke, fordi jeg har lagt Mærke til, at naar de flinke Landarbejdere have det godt, holde de ikke af at komme af med de Penge, som det koster at være Medlem af en Fagforening, og de ere ogsaa bange for, at de skulle komme til at betale til Strejker. Jeg tror som sagt ikke, at det ærede Medlem er saa kendt med Forholdene, som han kunde være, og jeg vil derfor gerne ved Lejlighed invitere ham ud hos mig for at se Forholdene, han skal være meget velkommen, og jeg vil gerne mødes med ham i al Venskabelighed.

Naar der fra adskillige Medlemmers Side er blevet talt saa meget om Skattelovene og Toldloven, idet vi jo navnlig vente Skattelovene i denne Samling, men ogsaa Toldloven senere, og det er blevet sagt, at Toldloven har meget større Betydning for den store almindelige Befolkning end Skattelovene, er det selvfølgelig for saa vidt rigtigt, som den jo berører dem alle sammen. Men naar vi tænke paa, som det jo er oplyst i disse Dage, at en Landarbejder ikke betaler mere i Told end 17 Kr. om Aaret, saa er det jo ikke nogen forfærdelig stor Gevinst, og saa maa vi jo ikke glemme, at naar de faa Penge, som Landarbejderne skulle betale i Finanstold, ikke komme ind i Statskassen, saa komme de andre jo heller ikke ind. Naar Arbejderne nemlig skulle spare Finanstolden,

ville jo ogsaa de velhavende komme til at spare den, og det bliver saa et meget stort Spørgsmaal, om ikke de Penge, der kunne komme ind, vilde kunne gøre meget mere Nytte for Arbejderne som Samfundsklasse paa anden Maade, end naar vi nedsatte Tolden, navnlig Finanstolden. Jeg indrømmer selvfølgelig, at dersom man afskaffer Finanstolden og ikke behøvede at sætte noget andet i Stedet, er det selvfølgelig bedst at være fri for den, men det batter ikke noget for en Arbejder at blive fri for 17 Kr. om Aaret. Det er mere Beskyttelsestolden, man kommer til at tage Sigte paa, thi de Penge, der gaa i den private Mand's Lomme, har jo Staten eller Samfundet ikke mere med at gøre, de blive hos den private Mand, og komme ikke andre til gode. Derfor kan jeg absolut ikke være enig i den Betragtning, at Toldloven i saa Henseende er saa forfærdelig vigtig for den menige Mand, thi det er ikke store Summer, det drejer sig om, naar man ser rigtig derpaa, idet jeg, som sagt, tror, at man kan gøre langt bedre med Pengene, som komme ind, naar man disponerer over dem paa anden Maade, men jeg skal for øvrigt ikke fordybe mig i disse Betragtninger og skal nu slutte. Jeg skal ikke komme ind paa nogen længere politisk Udtalelse angaaende det Systemskifte, der er foregaaet. Jeg skal kun fra et Landbrugsstandpunkt set udtale det Haab, at de store Forhaabninger, der i Landbefolkningen næres til Systemskiftet, maa blive opfyldte ved det Arbejde, der nu forestaar, at vi ikke maa blive skuffede, men at det maa blive til Gavn og Velsignelse for det danske Landbrug saavel som for hele vort Fædreland.

C. Rasmussen: Jeg skal blot tillade mig at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af de Svar, jeg fra de Herrer Ministre har faaet paa nogle Spørgsmaal, jeg stillede, da jeg forrige Gang havde Ordet. Jeg skal begynde med at takke den højtærede Landbrugsminister for hans velvillige Udtalelser med Hensyn til Nedsættelse af en Fiskerikommission. Et Andragende som det, den højtærede Minister omtalte, han kunde ønske, er, kan jeg betro ham, under Opsejling og har været det i længere Tid, og jeg vil saa haabe, at der, naar det kommer til, at Kommissionen bliver nedsat, maa blive, som jeg nævnedes forrige Gang, taget Hensyn til Fiskerbefolkningen, og at man ikke indretter denne Kommission saaledes, at den praktiske Fisker ingen Indflydelse faar paa den. Jeg er ligeledes